Desenvolupament i fonamentació jurídica de la proposta "Superar la delegació plena de facultats en favor de suport . En lloc de "poders preventius" "designació de suports per al futur" i desenvolupar el cas de "representació per conveniència".

Resum Proposta: El model de Poder Preventiu, de la base novena especialment quan aquest implica la "delegació" de totes les facultats jurídicament delegables, tant personals com patrimonials respon més a un model de representació i substitució en la presa de decisions que a el de suport en l'exercici de la capacitat jurídica i la presa de decisions. Respon a el model de "tutela", en el qual una persona decideix per una altra en tots els àmbits de la seva vida, institució que s'està intentant reformar per adaptar la normativa civil catalana a la Convenció. Proposem en el seu lloc parlar de "designació de suports per al futur" com fa la reforma peruana (Llei 1996 de 2019). Així mateix, aclarir que el suport no té facultats de representació llevat dels casos en què això s'estableixi expressament per decisió de la persona amb necessitat de suport (representació per conveniència) i desenvolupar aquest cas en tant suport per designació unilateral de la persona afectada (judicial o notarial) especificant que en qualsevol moment la persona pot canviar o rebutjar aquest suport (Observació general número 1; paràgraf, 29.g). Això és d'acord amb el que indica la Base 11 "ningú pot atribuir-se la representació d'una persona que pot necessitar suport si no li ha estat conferit expressament a aquesta persona", però s'ha d'especificar que només es pot exercir la representació per conveniència en assumptes específics quan això sigui designat unilateralment, via notarial o judicial, per la persona amb necessitat de suport.

Exposició de motius: Com estableix l'Observació General núm.1 (2014) CRPD/C/GC/1 de el Comitè de Drets de Persones amb Discapacitat (última correcció de 26 de gener de 2018 CRPD/C/GC/1/Corr.1) a l'article 12 de la Convenció:

"Los regímenes basados en la sustitución en la adopción de decisiones pueden revestir muchas formas diferentes, entre ellas la tutela plena, la interdicción judicial y la tutela parcial. Sin embargo, todos esos regímenes tienen ciertas características en común: pueden describirse como sistemas en los que: a) se despoja a la persona de la capacidad jurídica, aunque sea con respecto a una única decisión; b) puede nombrar al sustituto que tomará las decisiones alguien que no sea la persona concernida y ese nombramiento puede hacerse en contra de su voluntad; o c) toda decisión adoptada por el sustituto en la adopción de decisiones se basa en lo que se considera el "interés superior" objetivo de la persona concernida, en lugar de basarse en su propia voluntad y sus preferencias" (paràgraf 27)

El poder preventiu suggereix un intervencionisme important que cal evitar des de la perspectiva de la CDPD. Tenim la sensació que aquí s'estan barrejant dues coses. D'una banda, una mesura destinada a designar suports per al futur en cas de no poder expressar la pròpia voluntat i preferències, el que suggereix el terme "poder preventiu". Aquesta mesura en la reforma peruana (Decret legislatiu que reconeix i regula la capacitat jurídica de les Persones amb discapacitat en igualtat de condicions) s'anomena "designació de suports per al futur" i en la reforma colombiana (Llei 1996 de 2019) "directives anticipades ". Així mateix, el Comitè en la seva Observació General

Número 1 (2014) per a aquestes situacions es refereix a "planificació o directiva anticipada":

"*Para muchas personas con discapacidad, la posibilidad de planificar anticipadamente es una forma importante de apoyo por la que pueden expresar su voluntad y sus preferencias, que deben respetarse si llegan a encontrarse en la imposibilidad de comunicar sus deseos a los demás. (...) Los Estados parte pueden ofrecer diversas formas de mecanismos de planificación anticipada para tener en cuenta las distintas preferencias, pero todas las opciones deben estar exentas de discriminación. Debe prestarse apoyo a la persona que así lo desee para llevar a cabo un proceso de planificación anticipada. El momento en que una directiva dada por anticipado entra en vigor (y deja de tener efecto) debe ser decidido por la persona e indicado en el texto de la directiva; no debe basarse en una evaluación de que la persona carece de capacidad mental."* (paràgraf, 17).

Sembla que el que es pretén amb aquest "poder preventiu" és atorgar funcions representatives a el suport. La "representació" pot tenir connotacions diferents, en el dret ordinari significa simplement el poder d'actuar per l'altre com conveniència, però en l'àmbit de la capacitat jurídica té el sentit d'assumir que la persona "no pot actuar per si mateixa". En la reforma peruana, la representació es pot considerar com a opció en qualsevol designació de suport (representació per conveniència) i desenvolupar aquest cas en tant suport per designació unilateral (judicial o notarial) especificant que en qualsevol moment la persona pot canviar o rebutjar aquest suport (Observació general número 1; paràgraf, 29.g).

Activament Catalunya Associació

ActivaMent
Catalunya Associació